

ע"פ 59282/02/15 - תומר סגרון נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"פ 59282-02-15

בפני: כבוד השופט י' צלקובניק - אב"ד
כבוד השופטת י' רז-לוי
כבוד השופט י' עדן

תומר סגרון ע"י ב"כ עו"ד גיא אשר

המערער:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

ע"י ב"כ עו"ד ואדים סיגל

פסק דין

השופט י' צלקובניק:

המערער הורשע בבית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע (כב' סגן הנשיא ד' לנדסמן), בעבירות של גרימת מוות ברשלנות לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה, תשכ"א-1961, ואי קיום חובה להחזיק בהגה, הנוגעת לשימוש בטלפון נייד שלא באמצעות דיבורית, בניגוד לסעיף 28 (ב)(1) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961.

על המערער הוטלו 9 חודשי מאסר לריצוי בפועל, 10 חדשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, פסילת רישיון נהיגה למשך 10 שנים החל מיום 24.12.2010, ופיצוי ליורשי המנוח בסך של 5000 ₪.

הערעור מופנה כנגד ההרשעה, ולחלופין, כנגד חומרת עונשי המאסר והפסילה.

ביום שישי, 24.12.2010, בשעה 16:30 לערך, לפני כניסת השבת, נהג המערער ברכבו הפרטי, מסוג יונדאי, ברחוב ירושלים, בנתיבות, לעבר הצומת עם רחוב ויצמן; הראות הייתה טובה, והתנועה במקום הייתה דלילה. אותה עת, חצו המנוח, טשומה פנטאה ז"ל (יליד שנת 1925, להלן: המנוח), וחברו, אספה דוויט (יליד שנת 1924, להלן: אספה), את הכביש מצד שמאל לצד ימין כיוון נסיעת המערער, חלפו על פני אי תנועה מוגבה, המפריד בין שני מסלולי הנסיעה ברחוב ירושלים, ונכנסו לנתיב נסיעתו של המערער. המערער לא הצליח לבלום במועד את רכבו שהיה כבר בקרבה מסוכנת לשני הולכי הרגל, ופגע עם חזית רכבו במנוח שהוטח אל השמשה הקדמית של הרכב, ולאחר מכן נזרק ימינה ונפל על הכביש. תוך כדי בלימה, סטה הרכב ימינה, ועלה על המדרכה הימנית, עד שנעצר בשטח עפר הגובל במדרכה.

המנוח נפגע פגיעה אנושה, שגרמה למותו בו ביום. אספה שנפל על הכביש, ככל הנראה בשל פגיעת הרכב, נפגע, למרבית המזל, בצורה קלה.

המאשימה ייחסה למערער את גרימת מותו של המנוח בשל נהיגה רשלנית. בכתב האישום נטען כי המערער השתמש בטלפון הנייד שלו בעת הנסיעה, ועקב כך הוסחה דעתו מהמתרחש בכביש, וכך לא הבחין במועד בחציית הולכי הרגל; עוד נטען, כי לא הבחין בעוד מועד בחציית הולכי הרגל, למרות שניתן היה להבחין בהם ממרחק של 65 מ', והמערער יכול היה לעצור את רכבו מרחק רב לפני קו החציה ולמנוע פגיעה בהולכי הרגל; עוד נטען, באופן כללי, כי נהג רכבו ברשלנות ללא תשומת לב מספקת לתנאי הדרך, ולא נקט באמצעים סבירים למניעת התאונה.

עיקרן של הראיות

הכביש במקום התאונה, מכיוון הגעת המערער, מתעקל שמאלה, לעבר צומת הרחובות ירושלים- ויצמן; לכיוון נסיעת המערער קיימים שני נתיבי נסיעה, ועם ההתקרבות לצומת, נוסף נתיב שלישי, המיועד לפניה שמאלה בצומת (להלן: הנתיב השמאלי); המערער נהג עובר לתאונה, בנתיב הנסיעה המרכזי, מבין השלושה (להלן: הנתיב המרכזי). על פי ממצאי בוחן התאונה, מר יעקב פרטוש ("דוח ניסוי שדה ראיה" (ת/6)), עליהם לא היה חולק, ניתן לראות, ממרחק של 100 מ', מכיוון הגעת המערער, הולכי רגל הניצבים על אי התנועה המפריד בין מסלולי הנסיעה, וכן הולכי רגל החוצים את המסלול הנגדי. עם זאת, קיימת מגבלת ראות מסוימת נוכח קיומם של עצי דקל על אי התנועה. ממרחק של 65 מ' שדה הראיה פתוח והולכי רגל נראים ללא הפרעה, על הכביש ואי התנועה. ממרחק של 48 מ', קיים שדה ראיה פתוח גם למסלול התנועה הנגדי.

יצוין, כי ב"כ המערער טען, כי מהשחזור עולה כי קיים קושי מסוים להבחין גם ממרחק של 65 מ', אם על אי התנועה עומד הולך רגל אחד או שניים, ונראה, לכאורה, כי אחד מהולכי הרגל מסתיר את השני.

המערער טען כי נסע במהירות של 50 קמ"ש, שהינה המהירות המירבית המותרת במקום על פי דוח הבוחן ת/11, ונתון זה שימש את בוחן התאונות בחישוביו. במקום התאונה נמצאו סימני בלימה של צמיגי הרכב שתחילתם במרכז הנתיב המרכזי והמשכם בסטייה ימינה לעבר המדרכה הימנית, עד עליית הרכב על פני המדרכה, ואולם לא ניתן היה לבדוק את גובה המהירות על פי סימני הבלימה, נוכח בלימת הרכב במדרכה במהלך סטייתו ימינה. יצוין, כי לא היתה מחלוקת כי פעולת הבלימה של הרכב החלה עוד לפני הופעת סימני הבלימה על הכביש, בטרם "נמרחו" סימני הבלימה הגלויים לעין (תצלום נ/4, שעליו מופיעה הארכה משוערת של סימני הבלימה), ואולם הבוחן המשטרתי ציין כי מדובר בנתון שלא נוהגים להסתמך עליו, המאריך אולי את חישוב זמן התגובה של הנהג ב 0.2 שניות (ע' 55 לפ').

עוד עלה מבדיקת איזור התאונה, כי בין הנתיב המרכזי לבין הנתיב הימני, (מבין השלושה), כיוון נסיעת הרכב, וכן על הנתיב הימני, היו פזורים 7 חלקים של הפנס השמאלי הקדמי של רכבו של המערער, שנופץ עקב הפגיעה במנוח. כתם דמו של המנוח נמצא בנתיב הימני, סמוך למדרכה הימנית (תרשים ת/16). עקב הפגיעה במנוח נופצה השמשה הקדמית של הרכב, בחלקה השמאלי והמרכזי (לוח תצלומים ת/9, צילומים 22, 23).

מטעמה של המאשימה, העידו שני עדי ראיה לתאונה; הולך הרגל אספה, שנלווה כאמור, למנוח עד שנפגע על ידי הרכב, והעד אבי מוזיה (להלן: מוזיה); שני העדים ערכו בחקירה שחזור מתועד בוידאו, שהוגש ללא התנגדות.

על פי העדויות עלה, כי המנוח ואספה, בני 85 כאמור, היו בדרכם לתפילה בבית כנסת הממוקם מצד ימין לכביש, כיוון נסיעת המערער; הם נעזרו במקלות הליכה, היו לבושים בגדים לבנים וחבשו כובעי צמר (בעדותו הבהיר אספה כי לבשו לבוש מסורתי, כמעין טלית, ע' 88 לפ'); אספה מסר בשחזור (ת/37), כי יצאו ממקום מגוריהם ברחוב ויצמן, והלכו אלכסונית לעבר בית הכנסת. הוא והמנוח הלכו בקצב איטי, כמודגם בשחזור; המנוח היה צמוד אליו בעת ההליכה, והם שוחחו בדרך. אספה שדבריו בשחזור, תורגמו על ידי שוטר דובר אמהרית, טען כי לא עצרו על אי התנועה, והם המשיכו בהליכתם לאחר שלא הבחינו בכל רכב מתקרב. עוד מסר כי נפגע סמוך להגעתו למדרכה הימנית. לטענת ב"כ המערער שובשו דבריו של אספה, וכי העד לא טען כי לא עצרו על אי התנועה, והשוטר המתורגמן הוא שהוסיף את הדברים. עניין זה לא עלה כלל בחקירתו של אספה בבית המשפט, ואף לא הוצג תמליל נגדי על ידי ההגנה.

מוזיה שניצב על המדרכה הימנית, כיוון נסיעת המערער, במרחק של כ- 100 מ' ממקום התרחשות התאונה, ושוחח עם חבר שישב ברכב חונה ליד המדרכה הימנית, העיד כי הבחין בהולכי הרגל החוצים את הכביש בעודם מצויים במסלול התנועה הנגדי, אולם לא עקב אחרי מלוא תנועתם של הולכי הרגל. הולכי הרגל הלכו "צמודים אחד לשני במקביל" (ע' 82), וקצב הליכתם היה איטי ביותר; (מוזיה אף הדגים בקלטת השחזור (ת/26) את קצב ההליכה האיטי מאד של הולכי הרגל).

עובר לתאונה, ראה את רכבו של המערער החולף על פניו, כאשר ראשו של המערער מוטה לעבר הכתף השמאלית, עליה היה שעון טלפון נייד. לדברי מוזיה, הבחין לאחר מכן במנוח "שעף באוויר" עקב פגיעת הרכב, אולם לא הבחין מאיזה חלק של הרכב נפגע; בהודעותיו במשטרה שהוגשו מטעם ההגנה, מסר מוזיה כי המערער נסע ישר ופגע במנוח ולאחר מכן סטה ימינה. בעדותו הבהיר כי הפגיעה במנוח "אירעה יותר קרוב למדרכה מאשר לצד שמאל" (ע' 79 לפר'); בקלטת השחזור, ת/26, הצביע על מיקום הפגיעה, בין התיב המרכזי לימני - דקה 6:50).

מוזיה ציין בנוסף, כי בעת הפגיעה הבחין כי הולך הרגל השני "רץ" לעבר המדרכה הימנית (ע' 77), "כדי לברוח מהרכב והשני נשאר מאחורה" (ע' 80); הולך הרגל הגיע למרחק של 2 מטר מהמדרכה הימנית, ובינו לבין המנוח הפריד מרחק של 1-2 מ' (ע' 78).

המערער מסר בחקירתו במשטרה מספר אמרות; בתגובתו הראשונה לשוטרים (בשעה 18:30 לערך) מסר כי ראה "מישהו רץ מצד שמאל...לא זוכר איפה בדיוק ראיתי אותו הוא רץ כאילו מולי...הוא היה עם בגד כזה לבן כמו גלימה והוא רץ...לא זוכר היכן בדיוק הולך הרגל חצה לא זוכר היכן בדיוק על הכביש פגע בו" (ת/28). באמרה שנגבתה ממנו בשעה 21:30 (ת/3), בה יוחסה לו גרימת מותו של המנוח, בחר בזכות השתיקה. למחרת היום, ערך המערער שחזור בוידאו (ת/5) ונגבתה ממנו אמרה נוספת (ת/2א) בה התייחס לפרטי התאונה. ביום 8.3.2011 מסר המערער אמרה נוספת (ת/1א), שבה הכחיש כי שוחח בטלפון הנייד בעת התאונה.

על פי גרסת המערער באמרותיו המאוחרות ובעדותו, נהג ברכבו בנתיב האמצעי, סמוך לנתיב השמאלי הפונה שמאלה; בשחזור טען, כי הבחין בהולך רגל, הלבוש גלימה לבנה, הניצב על "קצה" אי התנועה או על הכביש ליד אי התנועה. הולך הרגל הביט לעברו ולא עשה כל סימן שבדעתו לחצות את הכביש. לפתע התפרץ הולך רגל לתוך נתיב נסיעתו, ורץ אל מול חזית רכבו. באמרתו ת/2א ציין המערער כי מדובר היה "בהתפרצות מהירה...בין ריצה קלה להליכה מאוד מאוד מהירה" (שורות 51-53); הוא בלם את הרכב, אולם לא הצליח למנוע פגיעה בהולך הרגל. במהלך השחזור לא הזכיר המערער כי הבחין בהולך רגל נוסף, ובאמרתו ת/2א הבהיר כי רק אחרי התאונה "הבין" שהיו שני הולכי רגל. לשאלה

נוספת של החוקר בעניין זה: "אני שואל שוב האם ראית שני הולכי רגל לפני שאירעה התאונה", השיב המערער: "ראיתי אחד". המערער אף העלה השערה בחקירה, כי הולך הרגל הנוסף היה מוסתר מעיניו על ידי הולך הרגל האחר(שורות 80-91).

בעדותו טען המערער, כי הדמות אותה ראה "נחלקה לשתיים, ראיתי התפרצות לכוון הנסיעה שלי", עם זאת אישר בעדותו, בדומה לנאמר בחקירתו, כי רק לאחר שיצא מהרכב, הבחין במנוח השוכב על הכביש ומישהו רוכן לידו, ואז הבין שהיו "שני אנשים" (ע' 92 לפר'). בחקירה הנגדית אף ציין: "אני חוזר ואומר ואמרתי את זה בחקירה שמה שראיתי זה היה דמות אחת עד לחלקיק שניה לפני התאונה" (ע' 96).

המערער טען עוד בעדותו כי בלם את רכבו על אתר, ככל יכולתו, עם "התפרצות" הולך הרגל לכביש, וכי למיטב זכרונו, המנוח נפגע תוך כדי הבלימה המיידית, לפני שסטה ימינה. ("הרגשתי מכה באוטו בצד שקרוב אלי בשמשה, שברתי את ההגה לצד ימין, כדי לנסות להתחמק מהפגיעה..." (ע' 92)); בחקירתו ציין כי החל לבלום "בשניה שראיתי אותו מתפרץ", וכי לגבי עיתוי הסטת ההגה לימין, ביחס לפגיעה בהולך הרגל, ציין, כי "הכל קרה מהר אני אמרתי את מה שאני זוכר" (ת/א, ש' 73 - 79).

המערער הכחיש כאמור, בחקירה המשטרתית ובעדותו כי שוחח בטלפון בשעת התאונה, ולחלופין, טען, כי אם שוחח היה זה לאחר אירוע התאונה; ועוד טען, כי כך או כך, דיבר באמצעות "דיבורית", והטלפון היה קבוע בתוך מתקן ("זרוע") בתא הנהג.

מנגד, הציגה המאשימה, מחקרי תקשורת לגבי מועד השיחות הטלפוניות שערך המערער, באופן המוצלב עם מועד הדיווח על התאונה שהתקבל במוקד המשטרה (ת/א, 34, ת/א, 35), ואלה העלו כי המערער שוחח ברגע התאונה עם חברתו. בנוסף, נשלל בבדיקת הרכב על ידי חוקרי התאונה כי ברכב היתה מותקנת "דיבורית", כפי שטען המערער.

בוחן התאונה קבע כי המנוח נפגע בתחילת הבלימה של הרכב או בהמשכה, ועל כך לא היה חולק. על פי מיקום סימני הבלימה, הספיק המנוח לחצות מרחק של 5.8 מ' עד תחילת סימני הבלימה, אם החציה בוצעה בקו ישר; על פי השחזור עם אספה, שהראה כי הולכי הרגל צעדו באלכסון, הספיק המנוח לחצות 6.8 מ' עד שנפגע (הנתונים לפיהם החציה בוצעה בקו ישר, וכי הפגיעה התרחשה בתחילת הבלימה ולא בהמשכה, מיטיבים עם המערער, נוכח כך שהם "מצמצמים" משך שהייתו של המנוח על הכביש, ובכך את משך היחשפותו לעיני המערער).

בהתחשב בגילם של המנוח ואספה, שכאמור אף נעזרו במקלות הליכה, ולנוכח עדויותיהם של אספה ומוזיה, כי קצב ההליכה היה איטי, נקבע על ידי הבוחן כי קצב ההליכה של הולכי הרגל, עובר לתאונה, היה 1 מטר לשניה. נתון זה התבסס על טבלאות העזר בחוברת "שחזור תאונות דרכים מסוג פגיעה בהולך רגל" המשמשת את בוחני התאונות במשטרת ישראל (להלן: טבלאות העזר), לפיהן, קצב הליכה ממוצע של הולכי רגל בקבוצת גיל מעל 70, הינה 0.9-1.0 מ' לשניה. יצוין כי טבלאות עזר אלה שימשו בסיס גם לחישוביו של המומחה מטעם ההגנה, מר מעוז אבי, ששימש בעבר כבוחן תאונות במשטרת ישראל, (חוות דעתו, נ/8).

בהתחשב במרחק החציה בקו ישר - 5.8 מ', המרחק אותו עבר הרכב (13.88 מ' לשניה במהירות של 50 קמ"ש),

וקצב ההליכה המתואר של הולכי הרגל, קבע הבוחן המשטרתי, כי בעת ירידת הולכי הרגל לכביש, נמצא רכבו של המערער במרחק של כ- 84 מ' מהולכי הרגל; נקבע, כי אם היה המערער מגיב במועד הראשון להימצאות הולכי הרגל לכביש, כאשר שדה הראיה נפתח בפניו במלואו, במרחק של 65 מ' כמתואר, ניתן היה בידי המערער להימנע מתאונה, ולעצור את רכבו במרחק של 34 מ' לפני הולכי הרגל (השקול לאיחור של 2.44 שניות בתגובת הנהג), זאת, בהתחשב במרחק העצירה של הרכב (מרחק תגובה בצירוף מרחק הבלימה של הרכב; מרחק התגובה חושב, על פי טבלאות העזר, כזמן תגובה של 1.05 שניות (זמן תגובה של $0.75 + 0.3$ שניה - זמן תגובת מערכת הבלימה), במכפלת 13.88 מ').

מנגד, סבר העד המומחה מטעם ההגנה, כי מדובר היה בתאונה בלתי נמנעת.

לצורך כך הניח המומחה מספר הנחות; ראשית, כי המנוח הספיק לחצות 3 מ' בלבד - הוא רוחבו של הנתב השמאלי - עד שנפגע על ידי רכבו של המערער. לצורך קביעת מרחק החציה, הניח העד כי בלימת הרכב החלה עוד על קו הקטעים שבין הנתב השמאלי למרכזי, כיוון נסיעת המערער, וזאת תוך התבססות על ההנחה כי סימני הבלימה במיקום זה, טרם נראו לעין, כפי שתואר לעיל. נוכח דבריו של מוזה, כי מיד לאחר הפגיעה במנוח סטה הרכב ימינה, הרי שהרכב פגע במנוח "בסוף תגובה תחילת בלימה של הנהג", ומכאן שהפגיעה במנוח, האימפקט, אירעה בקו התפר בין הנתב השמאלי למרכזי, מקום בו החלו סימני הבלימה המשוערים.

שנית, קבע העד המומחה, כי זמן התגובה של המערער היה ארוך יותר - 1.5 שניות - ולא 1.05 שניות, כפי שקבע בוחן התאונה; זמן תגובה זה, מוגדר על ידי העד המומחה, כזמן תגובה "בהפתעה" בן (1.2 שניות + 0.3 ש' תגובת מערכת הבלימה); הפתעה זו נגרמה למערער הן נוכח התפרצותו של הולך הרגל שלא הראה כל סימן מוקדם לכוונתו להיכנס לנתב הנסיעה, והן נוכח כך שהולך הרגל "התפצל" לשניים, באופן שהפגיעה את המערער גם מטעם זה.

שלישית, קבע המומחה, כי קצב ההליכה של הולכי הרגל היה מהיר יותר; המנוח חצה את הכביש במהירות של 2 מ' לשניה, המהווה למעשה, "ריצה קלה" עבור הולכי רגל מעל 70 שנים. במהירות זו חצה המנוח את רוחבו של הנתב השמאלי - 3 מ', ב- 1.5 שניות (הזהה לזמן התגובה של המערער) עד שנפגע מהרכב, היינו בסוף מרחק התגובה ועם תחילת הבלימה, ולאחר שהמערער חלף 20.8 מ', ב- 1.5 שניות (עוד צוין, כי ככל שזמן התגובה של המערער היה מתארך, הולך הרגל היה נפגע גם אם הלך בקצב איטי יותר; כך - אם זמן התגובה של המערער היה 2.5 שניות ולא 1.5 שניות, הרי שהמנוח "יכול" היה לצעוד במהירות של 1.2 מ' בשניה, עד נקודת האימפקט).

עוד נקבע על ידי מומחה ההגנה, כי אם היה המערער נוהג במהירות של 32 קמ"ש ניתן היה לבלום את הרכב כמטר אחד לפני גופו של המנוח, ולהימנע מפגיעה.

באשר לאספה, נקבע בחוות הדעת מטעם ההגנה, כי היה עליו לרוץ ריצה "תחרותית" לאנשים בני גילו, של 3.3 מ' בשניה, כדי לחצות 5 מ', כדי להימנע מפגיעת רכבו של המערער. (אם זמן התגובה של המערער היה מתארך ל- 2.5 שניות, הרי שדי היה אם אספה היה צועד במהירות של 2 מ' לשניה כדי למלט עצמו מפגיעה).

הכרעת הדין

בית המשפט נתן אמון מלא בעדויותיהם של אספה ומוזיה, ומנגד, דחה את כל חלקי עדותו של המערער, שגירסתו נמצא לא אמינה, ותשובותיו "מתחמקות מחשובות, מלווה בחוסר זיכרון לגבי פרטים מהותיים".

נקבע, כי ניתן להתבסס על עדותו של אספה לגבי כיוון החציה, קצב ההליכה האיטי, ומיקום התאונה סמוך לסיום החציה. עדותו של מוזיה תמכה והשתלבה בגירסתו של אספה, באשר לקצב ההליכה של הולכי הרגל ומיקום התאונה, קרוב יותר למדרכה הימנית מאשר לאי התנועה. עם זאת, לא היה נכון בית המשפט לקבוע ממצא, לפיו מוזיה הבחין שאספה "רץ" לעבר המדרכה, נוכח המרחק בין מקום עמידתו של מוזיה לבין מקום התאונה, (100 מ' כאמור), ונראה כי העד הבחין בכך שאספה נדחף לכיוון המדרכה עקב פגיעת הרכב בגבו (ע' 159 להכרעת הדין). בהקשר זה, מציין בית המשפט כי העובדה כי המנוח נפגע פגיעה אנושה ואילו אספה נפגע בצורה קלה, מלמדת, כי היה מרחק מסוים בין שני הולכי הרגל בזמן פגיעת הרכב, והדעת אף נותנת, גם מטעם זה, כי חצית הכביש נעשתה באלכסון, כפי שעלה מעדותו של אספה.

בית המשפט דחה את גירסת המערער כי הולך הרגל "עמד והסתכל עליו כאילו נתן לו להבין כי יכול להמשיך לנסוע וכן טענתו הנוספת כי "רץ" לכביש" (ע' 159). נקבע בנוסף, כי טענת המערער כי לא הבחין כי מדובר בשני הולכי רגל, וכי אחד מהולכי הרגל היה מוסתר על ידי חברו, אינה סבירה, לאחר שמוזיה הבחין בהם ממרחק, ומששדה הראיה היה פתוח לעיני המערער כבר ממרחק של 65 מ', והשחזור שנערך על ידי הבוחן העלה כי ניתן להבחין בשני אנשים הניצבים על אי התנועה. עוד צוין, כי מדובר היה בראות טובה, ללא הפרעה, סמוך לכניסת השבת. בעניין זה ציין בית המשפט, כי אין נפקא מינא אם המערער הבחין בהולך רגל אחד או בשניים, וכי היה עליו לכלכל דרך נהיגתו, בין אם הבחין בהולך רגל אחד או בשניים.

בית המשפט לא נתן גם כל אמון בהכחשתו של המערער בדבר השימוש בטלפון הנייד עובר לתאונה; נקבע כי מדובר בגרסה משתנה ו"משופצת", והראיות שהוצגו מעידות על כך כי בעת התאונה שוחח המערער עם חברתו בטלפון, שלא באמצעות התקן דיבורית, "מה שלמעשה הסיח את דעתו מהכביש והוביל לתאונה הקטלנית" (ע' 158), וככל הנראה "מסביר כשלוננו של (המערער) למנוע את התאונה", על אף שדה הראיה הפתוח וקצב הליכתם האיטי של הולכי הרגל (ע' 160).

בית המשפט סמך ידיו על חישובי בוחן התאונה, כי ניתן היה למנוע את התאונה, ומנגד, נדחו חישובי מומחה ההגנה, כמוטעים מיסודם, ונקבע כי "תשובותיו היו מסורבלות, ולא משכנעות בלשון המעטה", וכי נתוני קצב ההליכה של הולכי הרגל ששימשו בסיס לחישוביו, היו "דמיוניים".

בית המשפט דחה את טענת המומחה מטעם ההגנה, כי סימני הבלימה החלו במרחק של 3 מ' משטח ההפרדה, שכן מדובר היה בהערכה בלתי מבוססת, שלא היה בה כדי להוות בסיס לחישוב מדויק, ואין היא מתיישבת עם העדויות המתוארות לגבי מיקום הפגיעה, ועם הימצאות כתם הדם בנתיב הימני ושברי הפנס באמצע הנתיב האמצעי, ובנתיב הימני.

נקבע כי חישובי בוחן התאונות, בדבר מהירות החציה, תואמים את גילם של הולכי הרגל, את כך שנעזרו במקלות

הליכה, והיו בדרכם לבית כנסת ושוחחו ביניהם, וכי למעשה מדובר אף היה בקצב חצייה איטי יותר מהממוצע. עוד נקבע כי עדויותיהם של מוזיה ושל המערער, אינן יכולות לשמש בסיס לקביעה כי הולך הרגל חצה את הכביש בריצה, כמתואר.

באשר לזמן התגובה של הנהג, קבע בית המשפט כי אין מדובר בזמן תגובה "בהפתעה", כפי שקבע מומחה ההגנה, אלא בזמן תגובה רגיל, על פי קביעת בוחן התאונה, וזאת לאחר שהמערער הבחין בהולך הרגל על אי התנועה, והיה עליו להיות על המשמר, ולצפות אפשרות כי הולך הרגל עלול לרדת לכביש. (יצוין כי מטעמה של המאשימה התקבל ללא התנגדות, דף הנחיות למשטרה, ת/38, ממנו עולה כי זמן תגובה "מורכב" הוא משך הזמן הנדרש לנהג כשהוא נתקל במצב סכנה לא מוכר ולא צפוי, ועליו לקבל החלטה לגבי יותר מאפשרות תגובה אחת. צוין בת/38, כי הולך רגל ה"מהווה סכנה שכיחה", אינו נכלל בגדר סכנה "מורכבת").

נימוקי הערעור

במסגרת ערעורו טוען ב"כ המערער, כי בהיעדר קביעה ודאית היכן היתה נקודת האימפקט לא ניתן לשלול את עמדת המומחה מטעם ההגנה כי הפגיעה בהולך הרגל התרחשה לאחר שחצה את רחבו של הנתבי השמאלי, ולא מעבר לכך. העובדה כי אספה נפגע פגיעה קלה בלבד בעוד המנוח נפגע אנושות, סותרת את טענת אספה כי הולכי הרגל הלכו צמודים זה לזה כפי שטען אספה, ואין לשלול אפשרות כי בעת שרכבו של המערער התקרב להולכי הרגל על אי התנועה, היה המנוח מוסתר על ידי אספה, שהחל ללכת במהירות, עד כדי ריצה, כדי להימנע מפגיעה, ורכבו של המערער פגע במנוח, עם פינה שמאלית קדמית של הרכב.

עוד נטען, כי ייתכן שאספה הסתיר את המנוח על אי התנועה, ולא היה מקום לדחות את חישובי מומחה ההגנה, בדבר זמן התגובה הארוך יחסית של המערער, שכן מדובר היה באירוע חריג ובלתי צפוי, גם לנהג סביר, שכן המערער לא ראה כי על אי התנועה עומדים שני הולכי רגל, עד לשלב התפצלותם על הכביש, כשאחד מהם החל לרוץ, באופן שחייב את המערער לקבל "החלטה מורכבת" האם לבלום את רכבו ולהמשיך ישר, או לסטות לצד זה או אחר של הכביש, תוך שהוא מסתכן בפגיעה בהולך הרגל הרץ ומתחמק ממסלול פגיעת הרכב.

עוד נטען כאמור, כי לא היה בסיס לקבוע, ואף לא היתה כל סבירות לכך, שהולכי הרגל לא השתהו על אי התנועה ואספה לא אמר כי חצו את הכביש בהליכה רצופה, ודבריו פורשו שלא כהלכה על ידי המתורגמן; נטען לפיכך, כי אחריותו של המערער נבחנת רק משעה שהגיעו הולכי הרגל לאי התנועה, ולא קודם לכן, בהיעדר נתונים עובדתיים ברורים לעניין קשר העין בין המערער להולכי הרגל בזמן חצית הכביש בנתיב הנגדי. בנוסף, לא היה מקום לקבוע כי הפגיעה אירעה כאשר אספה הגיע למרחק של שני צעדים מסיום החציה, ואף העד מוזיה העיד כי רק לאחר הפגיעה במנוח סטה הרכב ימינה לכיוון המדרכה. סימני הבלימה מתחילים בנתיב האמצעי ולא קיימת סבירות כי המערער בלם בלימת חירום וסטה ימינה כאשר הולכי הרגל כבר נמצאו בנתיב הימני.

עוד סובר ב"כ המערער, כי מיקומם של שברי הפנס וכתם הדם, אינם מעיד בהכרח כי הפגיעה אירעה בצד ימין של הכביש, שכן, ייתכן, כי בעת הסטיה ימינה נותר גופו של המנוח על שמשת הרכב ורק לאחר הסטיה התגלגל בסמוך למדרכה, ואף שברי הפנס התפזרו תוך כדי סטיה ימינה ולכן נמצאו מימין למקום הפגיעה בפועל.

באשר לקצב ההליכה של הולכי הרגל, נטען, כי לא היה מקום לדחות עדותו של מוזיה כי ראה הולך רגל רץ שעה שבית

המשפט הסתמך על חלקי עדותו האחרים של עד זה; מוזיה העיד כי הולך הרגל רץ כדי להינצל מפגיעה, ומכאן שאין לשלול חישובי מומחה ההגנה בדבר קצב הליכה עד כדי ריצה. מומחה ההגנה העריך כי החציה החלה במרחק של 20.8 ממקום האימפקט, ואולם גם אם המנוח היה חוצה את הכביש במהירות של 1.2 מטר בשניה, הרי שהמערער אחר בתגובתו לכל היותר למשך שניה אחת, ולא ניתן לקבוע אחריותו על פי חלקיקי שניות, וחישובים תיאורטיים.

ב"כ המערער אינו מתעלם מחובתו של נהג לצפות אפשרות כי הולך הרגל עלול לנסות לחצות כביש בשל התנהגות לא זהירה. עם זאת, התנהגותו של הולך הרגל בו הבחין המערער, לא העידה כי בכוונתו להתפרץ לכביש, או כי התעלם מהתקרבותו של הרכב, ומכאן שהמערער לא היה חייב לצפות התנהגות זאת מצד הולכי הרגל (עם זאת, צוין על ידי ב"כ המערער, בד בבד, כי במקרה זה התרשלו הולכי הרגל שחצו את הכביש שלא במעברי חציה המצויים במרחק מסוים, בצומת הרחובות, וכי זמן קצר לאחר התאונה אף גידרו את שטח ההפרדה למניעת מעבר של הולכי רגל).

ב"כ המערער אינו משיג על הקביעה בהכרעת הדין לעניין השימוש שעשה המערער בטלפון הנייד עובר לתאונה, אולם נטען כי אין כל משמעות לנתון זה, בבחינת נהיגתו של המערער, אם דיבר בטלפון באמצעות דיבורית, או בתנוחה המתוארת על ידי העד מוזיה.

ב"כ המשיבה טען מנגד, כי אין מקום להתערב בקביעותיו של בית המשפט, ועל הרשעתו של המערער לעמוד על כנה. מדובר היה בנסיעה בכביש מרכזי, עם תנועה דלילה, באור יום, לפני כניסת השבת; ניתן היה להבחין בהולכי הרגל כבר ממרחק של 100 מ', אם כי נקבע כי מדובר במרחק של 65 מ', ללא הפרעה. המערער היה צריך להבחין במנוח שהחל בחצית הכביש, בעת שהרכב נסע במרחק רב מאחור; המנוח שהה 5.8 שניות על הכביש, היינו, כשהרכב נמצא במרחק של 84 מ' ממנו, וכאשר הרכב הגיע למרחק של 65 מ', הולך הרגל נמצא כבר במצב חציה ולא של עמידה. המערער אחר בתגובתו כשלוש שניות ואף יותר, ומשדיבר אותה עת בטלפון הרי שמדובר ברשלנות ברורה.

דין

כל כולו של הדיון בפנינו, עניינו קביעותיו העובדתיות של בית המשפט קמא, המתבססות על העדויות שבפנינו, ועל הכרעתו בין עדויות מומחים, ובעניין זה, אין בידינו אלא לחזור על הדברים שנאמרו לא אחת, לפיהם "התערבות בממצאי מהימנות תתאפשר אך ורק במקרים חריגים, בהתקיים נסיבות מיוחדות המצדיקות התערבות זו, או כאשר הקביעות העובדתיות שנתקבלו על ידי הערכאה הדיונית אינן מתקבלות על הדעת (ראו, לדוגמה ע"פ 3071/01 פלונית נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 16.11.06, פסקה 14). דברים אלה אמורים גם כאשר מדובר בהכרעה בין עדויות מומחים המצויים במחלוקת מקצועית ביניהם (ע"פ 6131/01 מדינת ישראל נ' פרבשטיין, פ"ד נו(2) 24, פסקה 9, והאסמכתאות שם)...". (ע"פ 1242/06, ניסים צור נ. מדינת ישראל, ניתן ביום 13.6.2007, פסקה 17).

לאחר שקילת הדברים לא מצאנו מקום להתערב בממצאי ההרשעה.

לפתחו של בית המשפט ניצבו השאלות אם המערער הבחין מבעוד מועד במנוח, ומכאן, אם בלם רכבו במועד, והאם נהג באופן כללי כפי שנהג סביר היה נהג בנסיבות.

טענת ההתפרצות המפתיעה של הולך הרגל אל הכביש מאי התנועה, לאחר "החלפת" מבטים עם המערער, לא זכתה לאמונו של בית המשפט, ולא מצאתי מקום להתערב בקביעה זו, שיש בה גם כדי לסתור את הטענה כי היה נדרש למערער זמן תגובה "בהפתעה", שהאריך את מרחק הבלימה.

המערער לא מסר גירסה אחידה בעניין זה. תחילה, בגירסה ראשונית, בשעות שלאחר התאונה, טען רק כי ראה הולך רגל הרץ מול חזית רכבו, ורק בהמשך החקירה, לאחר שדבק תחילה בזכות השתיקה, העלה את הטענה בדבר הולך רגל שניצב קודם לכן באיזור אי התנועה והביט לעברו. זאת ועוד; למרות שדה הראיה הפתוח למרחק של 65 מ', לא ידע המערער למסור פרטים מהותיים הנוגעים לנסיבות הגעתם ושהייתם של הולכי הרגל על אי התנועה; לא ידע אם הולכי הרגל ניצבו על אי התנועה או לידו, ואף לא הבחין כי מדובר בשני הולכי רגל למרות שהמרחק בין רכבו לבין הולכי הרגל הלך והצטמצם, ככל שרכבו התקרב לעבר אי התנועה. טענת המערער בדבר "התפצלות" הולכי הרגל, עומדת בסתירה לאמרתיו בהן ציין כי הבחין בהולך רגל אחד, עד "חלקיק שניה" לפני הפגיעה, ואף מטעם זה משקלה של הטענה אינו ממשי.

טענת המערער עמדה גם בסתירה לעדויות עדי התביעה, בדבר קצב ההליכה האיטי מאוד של שני הולכי הרגל, אותו הדגימו העדים, המעיד על מהירות הליכה שאינה עולה על מטר אחד לשניה. עדויות עדי התביעה מעוגנת היתה גם בנתונים האובייקטיביים שעמדו בפני בית המשפט, היינו גילם המופלג של הולכי הרגל, השימוש במקלות הליכה, השיחה ביניהם במהלך ההליכה שאינה נתונה במחלוקת, ואופיה של הצעידה לעבר בית כנסת, סמוך לכניסת השבת, השוללים כל טעם או סבירות מדוע יבחר אחד משני הולכי הרגל הניצב על אי התנועה, כנטען, לפתוח לפתע בריצה במהירות לא מבוטלת לתוך נתיב נסיעתו של המערער, ללא כל מניע נראה לעין.

בית המשפט הביע ספק רב אם ניתן להסתמך על עדותו של מוזה שנסר כי הבחין בריצתו של אחד מהולכי הרגל, זאת נוכח המרחק ממקום התאונה בו ניצב אותו עד, אולם גם אם ניתן היה משקל לדבריו אלה של העד, הרי שזה אישר כי לא עקב אחר דרך החציה של הולכי הרגל, עובר לפגיעת הרכב במנוח, ושעה שהסב מבטו לעבר הרכב היה זה כבר לאחר הפגיעה במנוח ש"עף" באוויר, ובעת שהתרשם כי הולך הרגל "רץ", בנסיבות לא ברורות, במטרה למלט עצמו מפגיעת הרכב.

העולה מהמקובץ הינו, כי גרסת "ההתפרצות" עלתה רק מפיו של המערער, ומשזו לא זכתה לאמון, והיתה נטולת סבירות, יש לדחותה, כפי שקבע בית המשפט קמא.

טענה אחרת של המערער נוגעת לנקודת האימפקט. בית המשפט לא היה נכון לסמוך ידיו על השערות הלא בדוקה כשלעצמה, של מומחה ההגנה, שביקש לתחום את מקום האימפקט ל"תפר" שבין הנתיב השמאלי למרכזי, וזאת בהתבסס על "צללי" בלימה שלא ניתן היה להעריכם ולבחנם, ובלא לתמוך טיעון זה בבדיקה עצמאית כלשהי. הערכה משוערת זו, שבוחן התאונה לא נתן לה אלא משקל זניח שאין בו כדי לשנות את מסגרת חישוביו, עמדה גם בסתירה לעדויותיהם של אספה ומוזה, שצינו כי פגיעת הרכב במנוח הייתה סמוך יותר לצידו הימני של הכביש, כיוון נסיעת המערער, וכן להימצאות 7 שברים נפרדים של פנס הרכב וכתם הדם, בסמיכות למקום עליו הצביע מוזה כמקום הפגיעה במנוח, שלא בקרבה לנתיב השמאלי. השערת המערער כי השברים (והמנוח), סטו עם תנועת הרכב לצד ימין של הכביש, לא בוססה אף היא, ואין אני רואה מקום לחלוק על מסקנתו של בית המשפט קמא, כי הפגיעה במנוח אירעה לאחר שכבר חצה, למצער, 5.8 מ' בקו ישר, ולא כפי שטען המומחה מטעם ההגנה.

נוכח הקביעות האמורות, השומטות את הקרקע מתחת לתיזה שהציגה ההגנה, יש להעדיף עמדת ב"כ המשיבה, כי בעת שהמנוח החל בחצית הכביש, בקצב ההליכה המתואר, נמצא רכבו של המערער במרחק העולה על 80 מ', ממקום החציה. בעת שהתקרב הרכב לעבר המנוח, למרחק של 65 מ', בו נפתח שדה הראיה כמתואר, כבר פסע המנוח בתוך הכביש, והיה גלוי לעיניו של המערער, וניתן היה למנוע את התאונה בנקל אם המערער היה בולם את רכבו מיד לאחר זמן התגובה המתאים, כעולה מחישובי בוחן התאונה. האיחור בתגובת המערער, הינו איחור ממשי בן קרוב לשלוש שניות, ואין מדובר בחלקיקי שניה, כפי שטען ב"כ המערער.

בית המשפט קבע כי חוסר תשומת לבו של המערער נעוץ ככל הנראה, בכך שעסק עובר לתאונה, בשיחת טלפון, ואכן יש להניח במידה גבוהה של סבירות, כי דעתו של המערער הייתה מוסחת מהנעשה בכביש ואף שדה הראיה שלו היה מוגבל במידה מסוימת, נוכח הטית הראש לכיוון הכתף השמאלית, לצורך אחיזה בטלפון הנייד במהלך הנסיעה. בהקשר זה יש לציין כי אף העד המומחה מטעם ההגנה היה נכון לאשר כי פעולה מעין זו "עלולה לגרום להסח דעת...בזמן הפתעה בכביש" (ע' 103 לפ'). עוד אציין בעניין זה, כי נוכח גירסתו של המערער בבית המשפט קמא שהכחישה ביצוע שיחה בדרך זו - טענה ממנה נסוג המערער רק במהלך הערעור, כמתואר - הרי שההנחה המסתברת לפיה דעתו של המערער הייתה מוסחת בשל השימוש בטלפון מהנעשה בכביש, לא נסתרה.

בנסיבות אלה נדחה הערעור כנגד ההרשעה.

הערעור לעניין העונש.

ב"כ המערער מבקש להקל בעונש נוכח כך שבית המשפט קמא לא ציין מהי דרגת הרשלנות של המערער, לא נתן ביטוי מקל לאשם התורם של הולכי הרגל נוכח חציית הכביש שלא במעבר חציה, וכן לנוכח נסיבותיו האישיות של המערער, ובכללן, עברו התקין יחסית של המערער, הנוהג מאז שנת 1999, היותו אדם נורמטיבי, והמלצת שירות המבחן על הטלת עונש בדרך של עבודות שירות. עוד צוינו ההשלכות הפוסט טראומטיות מהן סובל המערער בשל אירוע התאונה ותוצאתה.

אין אנו רואים מקום להתערב גם בשיעור העונש.

בית המשפט קצב את עונשיו של המערער במסגרת מתחם ענישה של 6 עד 22 חודשי מאסר, ו - 6 שנות פסילת רישיון נהיגה עד 15 שנות פסילה, שאין בהם כל חומרה, נוכח מידת רשלנותו הגבוהה מאד של המערער, שכאמור, לא הבחין כלל בהולכי הרגל עד סמוך לפגיעה בהם, כאשר היה עסוק בשיחת טלפון מהטלפון הנייד שברשותו. מתקשה אני למצוא רשלנות תורמת, באופן שיש בו כדי להטות את כף הענישה הראויה, נוכח כך שהמנוח חצה את הכביש, שלא במעבר חציה. יש לזכור כי המנוח היה בדרכו לבית הכנסת הסמוך, בלב איזור עירוני בו לא הייתה כמעט תנועת כלי רכב אותה עת, בסמיכות זמנים לערב שבת, ולא היה במיקום החציה, כשלעצמו, כדי להפתיע את המערער, שלא נתן דעתו לתנאי הדרך, כפי שצריך היה לעשות. ענישתו של המערער אמורה להוות ראשית ועיקר ביטוי לדרגת רשלנותו ולחומרה הרבה שיש לראות בפגיעה בערך העליון של קדושת החיים, בעוד מקרה קשה ומצער זה שבפנינו, בשרשרת הארוכה של

תאונות דרכים קטלניות, הממיטות אסון גם על בני המשפחות, ואשר במעט הקפדה ותשומת לב ניתן היה להימנע מהן.

בנסיבות אלה דוחים אנו הערעור כנגד כל חלקי פסק הדין.

המערער יחל בריצוי עונש המאסר ביום 8.11.2015, מועד בו יתייצב המערער עד השעה 09:00 בכלא אהלי קידר בבאר שבע. מוצע לערוך מיון מוקדם בשב"ס לפני הכניסה למאסר.

ניתן היום, ט"ו בחשון תשע"ו, (28.10.2015), במעמד הצדדים והמערער.

יואל עדן, שופט

יעל רז לוי, שופטת

יורם צלקובניק, אב"ד